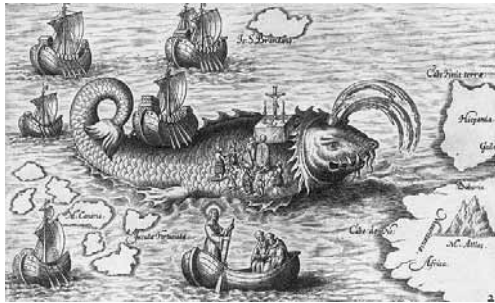

אנדרו מְרוֹנֶל איי פְּרֵמוּדָה

מאנגלית: רונן סוניס

המשורר האנגלי אנדרו מְרוֹנֶל (1621-1678) השתייך לאסכולה המטפיזית, יחד עם משוררים כג'ון דאן, הנרי ווֹן, ג'ורג' הרברט ואחרים. על השקפותיו הרפובליקניות והדתיות של מרוול ניתן ללמוד מן השיר שלהלן, שבו מתוארים רחשי לבם של מתיישבים פרוטסטנטים שיצאו לבקש את חופש הדת בעולם החדש. בזמן מלחמת האזרחים באנגליה נוספו למתיישבים ראשונים אלה פליטים רבים.

מיסת חג הפסחא על גב לווייתן, מאת הונוריוס פיליפונס
(קספר פֶּלאוּטיוס), לינץ, 1621

יְגִישׁ לְפִינוּ תְּאֲנִים,
יִשְׁטַח מוֹלְנוּ מְלוֹנִים
וְאֲנָנִס שְׁלֵא יִגַּץ
יֹתֵר מִפְּעַם עַל שׁוֹם עֵץ,
וְאֵת אֶרְצֵי הַלְּבָנוֹן
יִטַע לְמַעַן שָׁמוּ יְנוּן;
הוּא הַפּוֹקֵד עַל יָם לְפִלֵט
עֲנֹבֵר אֶפְרַח אֶל הַחֹלוֹת
זָרָה עַל זֶה הַיִּבְשָׁה
פְּנִינֵי בְרִיתוֹ הַחֲדָשָׁה
וּבִסְלָעִים בְּנֵה הַיִּכָּל
שָׁבוּ לְהִלְלוֹ נוֹכַח;
יִגָּאֵה שִׁירָנוּ וְיִרְעִים
עַד לְכַפַּת הַרְקִיעִים –
וְהִדְהוּדוּ יִמְצֵא דְרָכוֹ
אֵל מִפְּרָצָה שֶׁל מְקַסִּיקוֹ!
כִּד שָׁרוּ בִּסְפִינָה אֲנִגְלִית
תִּפְלָה צוֹהֶלֶת וְצִלְלִית:
וּבְנוֹדֵם בֵּין יִבְשׁוֹת
נִתְּנוּ לָהּ קָצֵב בְּמִשׁוֹט.

בְּחִיק יָמִים, שָׁם נִשְׁאָיִם
אֵי בְּרִמּוֹדָה הַסְּמוּיִים,
מִן הַסְּפִינָה הַזְּעִירָה
שָׁמְעוּ הַיְּעִירוֹת שִׁירָה:
"נָשִׁיר שְׁבַחֵי אֲדוֹן עוֹלָם,
מוֹרְנוּ בְּמִבְּכֵי הַיָּם
אֶל אֵי גֵרָח, אֲדָה עַד בְּלֵי דֵי
נְדִיב מְאֻנְגְּלִיָּה, וְדֵאֵי.
בּוֹרְאֵן שֶׁל מִפְּלָצוֹת גְּדוֹלוֹת
אֲשֶׁר יִרְתִּיחוּ מְצוּלוֹת
הוֹבִיל אוֹתָנוּ אֶל הַחוֹף
שְׁלֵא יִירָא חֲמַת בִּישׁוֹף:
נִתֵּן אָכִיב שְׁלֵא יִקְמַל
וְלִבְלוֹבוּ מְצוּי בְּכָל,
וְעוֹף כִּנֵּף יִשְׁלַח יוֹם יוֹם
בְּרִב חֲסֵדוֹ בְּנִתִיב מְרוֹם:
יִטְמֵן בְּצֵל תְּפוּז מְכַרִּיק –
פְּנִס זֶהָב בְּלִיל מוֹרִיק,
וּבְרִמּוֹן – אוֹצֵר גְּנוּז
שְׁאִיִן כְּמוֹתוֹ גַּם בְּהוֹרְמוֹז:

טור 20: הוֹרְמוֹז הִיחָה עִיר עֲשִׂירָה סְמוּךְ לְמִצְרַיִ הוֹרְמוֹז שְׁבִים הַפְּרָסִי.
טור 28: "עֲנֹבֵר אֶפְרוֹ" (ambergris) הוּא חוֹמֵר מוֹצֵק חוֹם-אֶפְרוֹ הַמְּשֻׁמֵּשׁ לִיִּצְוֹר בּוֹשֵׁם. מְקוּרוֹ
בְּהַפְּרָשֶׁת לוֹוִיִּיתִנִּים.